

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

A Study Of States And Problems On Academic Management Of Schools under

Buriram Primary Educational Service Area Office 1

ภารุณี หอมรวง* ดร.สาธิต ผลเจริญ** ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ***

*นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

***อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการใช้สื่อเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 27 คน ครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 27 คน และครูผู้สอน จำนวน 281 คน รวม 335 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .978 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละด้านตามวิธีการของเซฟเฟ่ โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย

2. ผลเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เช่นกัน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการใช้สื่อเพื่อการศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กยังขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า การวัดผลและประเมินผลยังไม่ครอบคลุม ขาดความรู้ความเข้าใจการวัดผลและประเมินและวิธีการประเมินที่หลากหลาย

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัย ขาดการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูยังขาดการนำผลวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, ปัญหาการบริหารงาน

Abstract : The purposed of this research were to study and compare the states and problems on academic affairs administration in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 classified by position and size of the school in four aspects: school-based curriculum development, learning process development and educational media utilization, evaluation and learning research and development. The 335 samples used in this research were 27 school directors, 27 Head of academic affairs departments and 281 teachers selected through the Krejcie and Morgan's table and Simple-Random Sampling. The instrument used in collecting data was a three-part questionnaire: check list, five point-rating scale and open-ended form with the reliability of 0.978. The statistics used for data analysis were Frequency, Percentage, Average and Standard Deviation. The hypotheses were tested by One-Way ANOVA and Scheffe's Method with statistically significant difference at 0.5. The findings were summarized as follows:

1. The state of academic affairs administration of the school directors, the heads of academic affairs departments, and teachers of the schools under Buriram Primary Educational Service Area Office1 as a whole was at the high level, except for in the item of research for educational quality development. It was in the moderate level.

2. The problems on Academic Administration in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 as a whole and in each aspect were at the low level.

3. The comparison of the problems on Academic Administration in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1:

3.1 When classified by position as a whole and at each aspect was not different.

3.2 When classified by size of the school as a whole and at each aspect was also not different.

4. The comments on the states and problems on Academic Administration in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1:

4.1 The problems in terms of school curriculum development included a lack of

knowledgeable personnel regarding the curriculum who can develop them.

4.2 The problems in terms of learning process development and educational media utilization were a lack of budget for providing educational media in small-size schools, and a lack of proper educational media.

4.3 The problems in terms of measurement and evaluation, it was found that the measurement and evaluation was not done wholly. Personnel lacked of understanding about measurement, evaluation, and various evaluation methods.

4.4 The problems in terms of research for educational quality development included teachers lacked of understanding on research conduct. Classroom based research was not supported. The teachers did not use the research findings in educational quality development.

Keywords : Academic affairs administration, problems of Administration

บทนำ สภาพการบริหารงานวิชาการ พบว่าปัญหาที่ทำให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายจากข้อมูลมีดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้แก่ ครูไม่เพียงพอทำให้ไม่สามารถสอนได้ครบตามหลักสูตร (ธีระพร อายุวัฒน์. 2552 :10) การทำหลักสูตรส่วนใหญ่คัดลอกจากไม่ได้สร้างจากบริบทของสถานศึกษา (พนัส ด้วงเอก. 2555 : 168) ครูบรรจุใหม่อาจยังไม่ได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร (กรทิพย์ ศกุนตานุรักษ์. 2554 : 114) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการใช้สื่อเพื่อการศึกษา ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีภาระงานอื่นมาก (ธีระพร อายุวัฒน์. 2552 : 10) การจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามหลักสูตร (กรทิพย์ ศกุนตานุรักษ์. 2554 : 114) การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีไม่มีประสิทธิภาพ ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1. 2555 : 12, 17) ด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ สถานศึกษาขาดการกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (พนัส ด้วงเอก. 2555 : 168) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และครูขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (เสนห์ คำมณี. 2553 : 137-138)

กระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบเป็นอันดับแรก จะต้องใช้เวลาและความสำคัญมากกว่างานด้านอื่น ๆ โดยมีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ ให้คำแนะนำร่วมกับคณะครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพมากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาโดยส่วนมากมักจะให้ความสำคัญกับงานธุรการ งานการเงิน หรือการก่อสร้างอาคารสถานที่ เพราะเป็นงานที่เห็นผลชัดเจน และรวดเร็ว ให้ความสำคัญกับวิชาการน้อยกว่างานด้านอื่น ๆ มักจะมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการวางแผน และบริหารแผนงานวิชาการ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (อนุภรณ์ สอนมะม่วง. 2553 : 1)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูวิชาการ โรงเรียนบ้านโคกหัวช้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีความต้องการจะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 202 คน ครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 202 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,124 คน รวมทั้งสิ้น 2,528 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้สุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 2538 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148-149) แล้วสุ่มโดยแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เมื่อได้จำนวนจึงสุ่มแต่ละระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน เป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 27 คน ครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 27 คน และครูผู้สอนจำนวน 281 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด และตรวจความเที่ยงตรงโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ไปทดลองใช้กับบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.978

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แล้วนำไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 335 ฉบับเก็บรวบรวมได้ 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ดังนี้

- 4.1. ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูล

เป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2. ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นข้อมูลประกอบความเรียง

4.3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4.4 ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้ว แจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการวิจัย

จากการศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีดังนี้

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการใช้สื่อเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการใช้สื่อเพื่อ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล การศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีดังนี้

2.1 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร โรงเรียนขนาดเล็กมีครูจำนวนน้อย ภาระครูมีมาก การพัฒนาหลักสูตรล่าช้า ขาดงบประมาณ การวัดผลและประเมินผลไม่ครอบคลุม ขาดการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน และนำวิจัยไปใช้

4.2 ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรจัดให้มีการพัฒนาครูในเรื่องของหลักสูตร ให้มีการนิเทศกำกับติดตาม อยากรให้โรงเรียนขนาดเล็กมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ควรระดมทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุน การวัดผลและประเมินผลต้องหลากหลายและครอบคลุม

อภิปรายผล

จากการศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีประเด็นนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน ภาพรวมพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้บริหารสถานศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นงานหลักของโรงเรียน เป็นการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นจุดประสงค์สูงสุดด้านภารกิจของโรงเรียนหรือสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาด้านวิชาการอย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารได้ใช้ความรู้ความสามารถ และทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อบริหารจัดการด้านวิชาการ ประกอบกับการมีการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุณากรรณ์ สวนมะม่วง (2553 : บทคัดย่อ) พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรทิพย์ ศกุนตานุรักษ์ (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมพบว่าปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาในระดับน้อยทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นงานหลักของโรงเรียน เป็นการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นจุดประสงค์สูงสุดด้านภารกิจของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้บริหาร

สถานศึกษาต่างได้ใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารและพัฒนาปรับปรุงงานทุกๆ ด้านอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จากผลการวิจัย จึงพบว่า โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษามีการบริหารวิชาการที่ดี จึงมีปัญหในระดับน้อย ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาศาภาพการบริหารงานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ของงานวิจัยนี้ที่พบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุนากรณ์ สนวนมะม่วง (2553 : บทคัดย่อ พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรทิพย์ ศกุนตานุรักษ์ (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนต่อสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของตรีโชค กางกัน (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กรทิพย์ ศกุนตานุรักษ์ (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนก ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของอุนากรณ์ สนวนมะม่วง (2553 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรขอความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จัดหา งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ๆ มาใช้ กระตุ้นให้ครู ทุกคนได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนางานวิชาการ
- 1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องให้การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ที่เพียงพอกับความต้องการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนต่างๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กรทิพย์ ศุภานุกรักษ์. (2554). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานีเขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

(การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ตรีโชค กางกั้น. (2552). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลิขบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา) : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ธีรพร आयวัฒน์. (2552). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก.

วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม. : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 10.

บุรีรัมย์ : กลุ่มวิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

พนัส ด้วงเอก. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

บุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

พิเชษฐ เทียมชัยภูมิ. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาฤดูชม 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษยโสธร เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชัยภูมิ : บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

เสน่ห์ คำมณี. (2553). ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุรียนต์ คะณวัฒน์. (2550). สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อุณากรรณ์ สนวนมะม่วง. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.